

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Χρήματα/Χρηματικές Απαιτήσεις](#) > [Αφερεγγυότητα/πτώχευση](#) > Italy

Αφερεγγυότητα/πτώχευση

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Ιταλία

1 Εναντίον ποιων μπορούν να κινηθούν διαδικασίες αφερεγγυότητας;

Διαδικασίες αφερεγγυότητας μπορούν να κινηθούν εναντίον εμπόρων (φυσικών προσώπων ή εταιρειών), υπό τον όρο ότι αυτοί διαθέτουν:

α) είτε ενεργητικό αξίας 300.000 ευρώ και άνω κατά τα τρία έτη που προηγούνται της δικαστικής εκκαθάρισης ή του πτωχευτικού συμβιβασμού

α) είτε μικτό ετήσιο εισόδημα ύψους 200.000 ευρώ και άνω κατά τα τρία έτη που προηγούνται της δικαστικής εκκαθάρισης ή του πτωχευτικού συμβιβασμού

γ) είτε συνολικές οφειλές (κατά την ημερομηνία της δικαστικής εκκαθάρισης ή του πτωχευτικού συμβιβασμού) ύψους 500.000 ευρώ και άνω (ανεξαρτήτως της ημερομηνίας κατά την οποία γεννήθηκαν)

2 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας;

α) Για τη δικαστική εκκαθάριση απαιτείται η αφερεγγυότητα του επιχειρηματία ή της επιχείρησης και σχετική αίτηση μπορεί να υποβάλει:

- ο οφειλέτης (ή διοικητικά όργανα ή αρχές που έχουν καθήκοντα ελέγχου και εποπτείας στην επιχείρηση)
- πιστωτής
- η εισαγγελία

β) Για τον προληπτικό διακανονισμό με τους πιστωτές (concordato preventivo) απαιτείται ο επιχειρηματίας ή η επιχείρηση να βρίσκεται σε δυσχερή θέση (δηλαδή να αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες που δεν είναι αρκετά σοβαρές ώστε να επιφέρουν πτώχευση) ή σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Η σχετική αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο από τον οφειλέτη.

3 Ποια περιουσιακά στοιχεία ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία; Πώς αντιμετωπίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται από τον οφειλέτη ή που περιέρχονται σε αυτόν μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία υπάγονται στη διαδικασία, με εξαίρεση τα ακόλουθα:

1. περιουσιακά στοιχεία και δικαιώματα αυστηρά προσωπικού χαρακτήρα·
2. επιδόματα διατροφής, μισθούς, συντάξεις, ημερομίσθια και τα εισοδήματα του οφειλέτη από τη δραστηριότητά του, εντός του αναγκαίου ορίου, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο, για τη

συντήρηση του ίδιου και της οικογένειάς του·

3. εισοδήματα που απορρέουν από τη νόμιμη επικαρπία επί περιουσιακών στοιχείων των τέκνων του οφειλέτη, περιουσιακά στοιχεία που δεσμεύονται ειδικά για τις ανάγκες της οικογένειας (fondo patrimoniale) και το εισόδημα από αυτά, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 170 του Αστικού Κώδικα·
4. εκ του νόμου ακατάσχετα στοιχεία.

Η πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνει επίσης όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται από τον οφειλέτη μετά την έναρξη της διαδικασίας, δεν περιλαμβάνει όμως τις υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν για την απόκτηση και διατήρηση των στοιχείων αυτών.

4 Ποιες εξουσίες έχουν ο οφειλέτης και ο διαχειριστής της διαδικασίας αφερεγγυότητας, αντίστοιχα;

Ο διαχειριστής αφερεγγυότητας (σύνδικος) έχει την εξουσία και το καθήκον να διοικεί την περιουσία, να την εκποιεί και να διανέμει το προϊόν της πώλησης στους πιστωτές.

Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλλεται σε ερωτήσεις από τον σύνδικο με σκοπό την απόκτηση πληροφοριών. Μπορεί επίσης να προσβάλλει μέτρα που λαμβάνονται από τον σύνδικο και τον εισηγητή δικαστή, μόνο όμως εάν αυτά έχουν ληφθεί κατά παράβαση του νόμου (συνεπώς, δεν μπορεί να αμφισβητήσει απλώς τη σκοπιμότητα τέτοιων μέτρων).

5 Κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να προταθεί συμψηφισμός;

Η απαίτηση και η ανταπαίτηση του ίδιου προσώπου στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας μπορούν να συμψηφιστούν εάν γεννήθηκαν πριν από την έναρξη της διαδικασίας αυτής.

6 Ποια αποτελέσματα έχουν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των υφισταμένων συμβάσεων στις οποίες ο οφειλέτης αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος;

Κατά γενικό κανόνα, η σύμβαση αναστέλλεται ως αποτέλεσμα της έναρξης της δικαστικής εκκαθάρισης. Ο σύνδικος μπορεί να αποφασίσει εάν θα αναλάβει ή θα λύσει τη σύμβαση.

Προβλέπονται ειδικοί κανόνες για ορισμένα είδη συμβάσεων, οι οποίες, ανάλογα με την περίπτωση, λύονται αυτομάτως ως αποτέλεσμα της κίνησης της διαδικασίας δικαστικής εκκαθάρισης ή εξακολουθούν να ισχύουν χωρίς να ανασταλούν.

Στο πλαίσιο του προληπτικού διακανονισμού με τους πιστωτές, ο γενικός κανόνας είναι η συνέχιση της σύμβασης, εκτός εάν ο οφειλέτης ζητήσει από το δικαστήριο να την αναστολή ή τη λύση της.

7 Ποια αποτελέσματα έχουν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των ατομικών διώξεων εκ μέρους πιστωτών (εκτός εάν υφίσταται εκκρεμοδικία);

Με την επιφύλαξη εξαιρέσεων, μετά την έναρξη της διαδικασίας ο πιστωτής δεν μπορεί να κινήσει ή να συνεχίσει καμία διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή ασφαλιστικών μέτρων για περιουσιακά στοιχεία που υπάγονται στη διαδικασία, εκτός εάν ο σύνδικος αποφασίσει υποκατάσταση.

Μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, οι πιστωτές μπορούν να κινήσουν νομικές διαδικασίες μόνο εάν δεν το πράξει ο σύνδικος (σκοπίμως ή εξ αμελείας).

8 Ποια αποτελέσματα έχουν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των

εκκρεμών κατά τον χρόνο της έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας δικών;

Η έναρξη της δικαστικής εκκαθάρισης έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή εν εξελίξει διαδικασιών, οι οποίες μπορούν να συνεχιστούν εκ νέου αργότερα.

Αγωγές πιστωτή κατά προσώπου το οποίο στη συνέχεια υπάγεται σε δικαστική εκκαθάριση μπορούν να συνεχιστούν αποκλειστικά από τον σύνδικο και μόνο για σχέσεις που περιλαμβάνονται στη διαδικασία.

Ο οφειλέτης μπορεί να παρέμβει σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

9 Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της συμμετοχής των πιστωτών στη διαδικασία αφερεγγυότητας;

Η επιτροπή πιστωτών της δικαστικής εκκαθάρισης αποτελείται από τρεις ή πέντε πιστωτές. Η επιτροπή διαθέτει συναφείς εξουσίες. Ιδίως:

- εγκρίνει συναλλαγές, τη μείωση πιστώσεων, συμβιβασμούς, την παραίτηση από αγωγή, την αναγνώριση δικαιωμάτων τρίτων, την εξάλειψη υποθήκης, την επιστροφή εμπράγματων ασφαλειών, την αποδέσμευση εγγυήσεων, την αποδοχή κληρονομιάς και δωρεάς, και κάθε άλλη πράξη ειδικής διαχείρισης·
- επιβλέπει τις ενέργειες του συνδίκου και μπορεί να ζητήσει την ανάκλησή του από το δικαστήριο·
- εγκρίνει το σχέδιο της εκκαθάρισης·
- εξουσιοδοτεί τον σύνδικο να αναλάβει ή να καταγγείλει τις συμβάσεις που βρίσκονται σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της δικαστικής εκκαθάρισης·
- παρίσταται στις εργασίες απογραφής της πτωχευτικής περιουσίας·
- έχει πρόσβαση στον φάκελο της διαδικασίας·
- εξουσιοδοτεί τον σύνδικο να εξαιρέσει από το ενεργητικό ένα ή περισσότερα στοιχεία ή να μην προβεί στη ρευστοποίηση αυτών εάν η ρευστοποίηση φαίνεται προδήλως απρόσφορη·
- υποβάλλει αίτηση προς τον εισηγητή δικαστή για την αναστολή της εκποίησης περιουσιακών στοιχείων.

Επιπροσθέτως των ανωτέρω εξουσιών ενεργητικής διαχείρισης, η επιτροπή των πιστωτών τοποθετείται επί μέτρων που λαμβάνονται από τον εισηγητή δικαστή ή από το δικαστήριο, και συγκεκριμένα επί των παρακάτω:

- της εξουσιοδότησης των ενέγγυων πιστωτών να πουλήσουν περιουσιακά στοιχεία που διακρατούνται ως ασφάλεια·
- της εξουσιοδότησης του εισηγητή δικαστή να συνεχίσει προσωρινά τη λειτουργία της επιχείρησης (η συνέχιση της λειτουργίας απαιτεί την έγκριση της επιτροπής των πιστωτών)·
- της εξουσιοδότησης του εισηγητή δικαστή να εκμισθώσει την επιχείρηση (η εκμίσθωση απαιτεί την έγκριση της επιτροπής των πιστωτών).

Η επιτροπή πιστωτών του προληπτικού διακανονισμού με τους πιστωτές για τους σκοπούς της εκκαθάρισης διορίζεται με απόφαση επικύρωσης και ασκεί τις ίδιες εξουσίες, τηρουμένων των αναλογιών.

10 Με ποιον τρόπο μπορεί ο διαχειριστής/διαχειρίστρια αφερεγγυότητας να χρησιμοποιήσει ή να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας;

Ο σύνδικος έχει το δικαίωμα (υπό τον όρο ότι θα έχει λάβει την προηγούμενη έγκριση):

- να συνεχίσει τη λειτουργία της επιχείρησης ή συγκεκριμένων κλάδων αυτής·
- να εκμισθώσει την εκμετάλλευση ή συγκεκριμένους κλάδους αυτής·
- να εκποιήσει το σύνολο της περιουσίας με σκοπό να διανείμει το προϊόν στους πιστωτές·
- να αποφασίσει να μην εκποιήσει ή αγοράσει περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας.

11 Ποιες απαιτήσεις δύνανται να αναγγελθούν κατά της πτωχευτικής περιουσίας του οφειλέτη και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζονται οι απαιτήσεις που προκύπτουν μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Κάθε πιστωτής, ανεξάρτητα από τη σειρά κατάταξης και το ποσό της απαίτησης, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να κινήσει τη διαδικασία δικαστικής εκκαθάρισης κατά του οφειλέτη. Δεν είναι απαραίτητο ο πιστωτής να διαθέτει εκτελεστό τίτλο. Αυτό που έχει σημασία είναι να τεκμηριώνεται η απαίτηση.

Όλοι οι πιστωτές (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υποβάλει αίτηση για έναρξη της διαδικασίας και η αίτησή τους έχει γίνει δεκτή) οφείλουν να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους μετά την έναρξη της διαδικασίας.

12 Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν την αναγγελία, την εξέλεξη και την τελική επαλήθευση των απαιτήσεων;

Ο πιστωτής μπορεί να ζητήσει προσωπικά να περιληφθεί η οφειλή του στο παθητικό.

Η αναγγελία πρέπει να περιλαμβάνει τα έγγραφα που τεκμηριώνουν την απαίτηση και υποβάλλεται ηλεκτρονικά (μέσω πιστοποιημένου ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση του συνδίκου).

13 Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν τη διανομή του προϊόντος της ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων; Με ποιον τρόπο κατατάσσονται οι απαιτήσεις και τα δικαιώματα των πιστωτών;

Το προϊόν από την εκποίηση της περιουσίας διανέμεται στους πιστωτές κατά σειρά προτεραιότητας.

Γενικά, τα ποσά καταβάλλονται με την ακόλουθη σειρά:

1. εκ των προτέρων εκπεστές (prededucibili) απαιτήσεις·
2. προνομιούχες απαιτήσεις (ο νόμος προβλέπει δικαίωμα προνομιακής ικανοποίησης επί ολόκληρης της περιουσίας ή επί μέρους αυτής)·
3. εγχειρόγραφες απαιτήσεις·
4. απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης.

Εάν, όπως συμβαίνει σχεδόν πάντα, το προϊόν της εκποίησης δεν επαρκεί για την ικανοποίηση όλων των απαιτήσεων, διανέμεται όχι κατ' αναλογία με το ύψος της απαίτησης αλλά σύμφωνα με τη σειρά προτεραιότητας. Σε κάθε κατηγορία αξιώσεων τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των πιστωτών (par condicio). Ως εκ τούτου, η διανομή πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς το ποσό της απαίτησης.

14 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα αποτελέσματα της περάτωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας (ιδίως διά πτωχευτικού συμβιβασμού);

Η δικαστική εκκαθάριση περατώνεται όταν:

- δεν έχουν αναγγελθεί απαιτήσεις·
- έχουν ικανοποιηθεί όλες οι απαιτήσεις·
- έχει διανεμηθεί το σύνολο του προϊόντος από την εκποίηση της περιουσίας·
- διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία προς εκποίηση ή άλλα ποσά προς είσπραξη.

Ειδικές διατάξεις εφαρμόζονται για την περάτωση όταν τα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν αντικείμενο διαταγής δέσμευσης ή κατάσχεσης βάσει της νομοθεσίας κατά της μαφίας.

Με την περάτωση της δικαστικής εκκαθάρισης, ο οφειλέτης ανακτά την ενεργητική νομιμοποίηση και την ικανότητα διαδίκου και μπορεί να αποκτήσει περιουσία χωρίς να αυτή να περιέρχεται στην κατοχή του συνδίκου.

Ο προληπτικός διακανονισμός και ο συμβιβασμός στο πλαίσιο της δικαστικής εκκαθάρισης περατώνονται με την επικύρωση της συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών, όταν όμως η συμφωνία απαιτεί τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων και, γενικά, την εκκαθάριση (συμφωνία εκκαθάρισης, concordato liquidatorio), η διαδικασία συνεχίζεται για την εκποίηση και ως εκ τούτου ολοκληρώνεται όταν πουληθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία και διανεμηθεί το προϊόν στους πιστωτές.

Με την περάτωση του προληπτικού διακανονισμού και του συμβιβασμού στο πλαίσιο της δικαστικής εκκαθάρισης, ο οφειλέτης απαλλάσσεται από όλες τις οφειλές του.

15 Ποια είναι τα δικαιώματα των πιστωτών μετά την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Μετά την περάτωση της δικαστικής εκκαθάρισης, οι πιστωτές μπορούν να επισπεύσουν καταδιωκτικά μέτρα κατά του οφειλέτη με σκοπό να εισπράξουν τις ανεξόφλητες οφειλές (δηλαδή το μέρος των οφειλών που δεν ικανοποιήθηκε από τον σύνδικο), εκτός εάν έχει λάβει χώρα διαδικασία απαλλαγής από τις οφειλές· στην περίπτωση αυτή, οι πιστωτές δεν μπορούν να προβάλουν καμία αξίωση κατά του οφειλέτη.

Μετά την ολοκλήρωση συμβιβασμού, οι πιστωτές δεν μπορούν επίσης να προβάλουν καμία αξίωση κατά του οφειλέτη. Ωστόσο, εάν ο οφειλέτης δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, οι πιστωτές μπορούν να ζητήσουν την καταγγελία της συμφωνίας συμβιβασμού εντός ενός έτους από τη λήξη της προθεσμίας για την εκπλήρωση της τελευταίας υποχρέωσης που προβλέπεται σ' αυτήν. Η καταγγελία αποκλείεται αν η αθέτηση της υποχρέωσης αυτής είναι ήσσονος σημασίας.

16 Πού καταλογίζονται το κόστος και οι δαπάνες της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Το κόστος της διαδικασίας αφερεγγυότητας βαρύνει την ίδια τη διαδικασία και εξοφλείται από το προϊόν της εκποίησης της περιουσίας.

Εάν δεν υπάρχει περιουσία, ο σύνδικος και οι δαπάνες που αναλαμβάνει αυτός εξοφλούνται από το δημόσιο.

17 Ποιοι είναι οι κανόνες που άπτονται της ακυρότητας, της ακυρωσίας ή του ανενεργού των επιβλαβών για όλους τους πιστωτές δικαιιοπραξιών;

Οι πράξεις διάθεσης εκ χαρακτηριστικής αιτίας και οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τον οφειλέτη μετά την υποβολή της αίτησης δικαστικής εκκαθάρισης ή κατά τα δύο χρόνια που προηγούνται αυτής δεν παράγουν αποτελέσματα έναντι των πιστωτών.

Άλλες πράξεις του οφειλέτη μετά την υποβολή της αίτησης για την κίνηση διαδικασίας δικαστικής εκκαθάρισης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κατά το προηγούμενο έτος ή τους προηγούμενους έξι μήνες, είναι ανακλητές.

Πράξεις που διενεργήθηκαν από τον οφειλέτη μετά την έναρξη της διαδικασίας είναι άκυρες.

Πράξεις ειδικής διαχείρισης που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του προληπτικού διακανονισμού χωρίς την έγκριση του δικαστηρίου είναι άκυρες.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 20/06/2025

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα